

THE VENICE CHARTER LA CHARTE DE VENISE

1964 - 1994

Charte de Venise - 1964
Le but d'un monument comprend, non seulement la création architecturale
soignée, mais aussi le cadre où il s'insère. Le monument est inséparable de
l'histoire où il se situe et de l'histoire dont il est le témoin. En conséquence, les
mesures monumentales doivent tenir un grand compte des conditions architecturales, géographiques
et sociales qui ont agi, avec le temps, sur sa signification historique
et humaine.

1. La conservation et la restauration des monuments constituent une discipline
qui fait appel à toutes les sciences et techniques qui peuvent contribuer à
l'étude et à la sauvegarde des faits et monuments.

Elle vise à sauvegarder tout autant l'œuvre d'art que le témoin d'une époque.

La conservation des monuments est toujours favorisée par leur affectation
à une fonction utile à la société, mais cette affectation ne peut altérer
leur valeur.

C'est dans ce limite qu'il faudra concevoir et que l'on pourra autoriser la
modification ou la restauration des monuments, en tenant compte de leur
fonction.

2. La conservation des monuments impose d'abord le respect de leur
authenticité.

La restauration est une opération qui doit garder son caractère
inséparable. Elle vise à conserver et à révéler le mieux possible le
monument. Elle s'appuie sur le respect de la substance
originelle ou de documents authentiques et s'écrit en conséquence
l'hypothèse. Au cas où, tout travail de conservation implique une action
de comparaison à l'architecture ou l'œuvre de l'époque.

INTERNATIONAL COUNCIL ON MONUMENTS AND SITES
CONSEIL INTERNATIONAL DES MONUMENTS ET DES SITES
CONSEJO INTERNACIONAL DE MONUMENTOS Y SITIOS

Scientific Journal

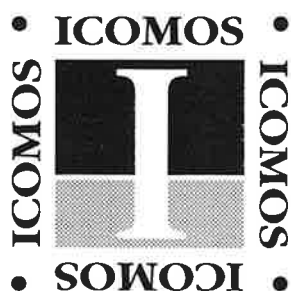
Journal scientifique

THE VENICE CHARTER

LA CHARTE DE VENISE

1964 - 1994

INTERNATIONAL COUNCIL ON MONUMENTS AND SITES
CONSEIL INTERNATIONAL DES MONUMENTS ET DES SITES
CONSEJO INTERNACIONAL DE MONUMENTOS Y SITIOS

1994

President / Président

Roland Silva

Secretary General / Secrétaire Général

Jean Louis Luxen

Editorial Board / Comité éditorial

Sherban Cantacuzino, Chairman / Président

Carmen Anón Felió

Natalya Douchkina

Mohaman Hamah

Jan Jessurun

Raymond Lemaire

Joseph Phares

Andras Roman

Roland Silva

Giara Solar

V Trutzschler

Coordinating Editors / Editeurs coordinateurs

Sita Pieris

Cathelijne Broers

Project Coordinator / Coordinateur du projet

Hiroshi Ratnaweera

Type Setting/Composition

Lazer Print and Guilhem Beugnon

ICOMOS (Sri Lanka)

Printing /Impression

Andras Roman

ICOMOS (Hungary)

Scientific Journal / Journal scientifique

No. 4 (July-Dec 1994)

© ICOMOS

The views expressed in the articles
are those of the respective author / authors

Les opinions exprimées dans les articles
sont celles des auteurs respectifs

ISSN 1391 - 1147

Director

ICOMOS

Hôtel Saint Aignan

75, Rue du Temple

75003 Paris

Cover: First page of the original manuscript of the Venice Charter

Frontispiece: Pages from the manuscript of the original Venice Charter, Archives, University of Leuven

The Venice Charter

*translated
in*

DANISH

DANOIS

ICOMOS National Committee using this version:

Denmark/Danemark

VENEZIA-CHARTERET om bevaringsarbejde

Den 2. Internationale Kongres for Restaureringsarkitekter og -teknikere, Venedig, 1964.

Som bærere af et åndens budskab fra fortiden er folkenes historiske mindesmærker det levende vidnesbyrd i nutiden om overleveringer gennem århundreder. Menneskeheden, der dag for dag bliver sig stadig stærkere bevidst, at de menneskelige værdier er en enhed, betragter mindesmærkerne som en fælles arv og erkender sig -overfor fremtidens generationer- solidarisk ansvarlig for bevaringsarbejdet. Den forpligter sig til at give dem uforfalsket videre i al deres rigdom.

Det er følgelig af væsentlig betydning, at de principper, som bør gælde for konservering og restaurering, udvikles i fælleskab og formuleres på internationalt plan, hvorefter det helt må overlades hver enkelt nation at sørge for gennemførelsen indenfor rammerne af egen kultur og egne traditioner.

Ved for første gang at formulere disse grundlæggende principper bidrog Athen-charteret af 1931 til udviklingen af et omfattende internationalt fælles virke, som har givet sig tydeligt udslag i nationale vedtagelser, i ICOM's og UNESCO's arbejde og i sidstnævnte organisations oprettelse af Det Internationale Center for Studiet af Konservering og Restaurering af Genstande af Kulturel Betydning. Med stor omhu og kritik er der arbejdet med problemer, som stedse er blevet mere komplicerede og varierede, og tiden må nu være inde til påny at gennemgå charterets principper med henblik på at uddybe dem og øge deres rækkevidde ved affattelsen af et nyt dokument.

I overensstemmelse hermed tilsluttede Den II Internationale Kongres for Restaureringsarkitekter og -teknikere, der samledes i Venedig fra 25.-31. maj 1964, sig følgende tekst:

AFGRÆNSNINGER

ARTIKEL 1

Ved "historisk mindesmærke" forstås såvel det enkelte arkitektoniske værk som det bymæssige eller landskabelige område, hvor man finder vidnesbyrd om en særlig civilisation, en betydningsfuld udvikling eller en historisk begivenhed. Begrebet dækker ikke blot arbejder af stort format, men også mere beskedne frembringelser, som med tiden er fået kulturel betydning.

ARTIKEL 2

Bevaringen og restaureringen af historiske mindesmærker (bevaringsarbejdet) er en faglig disciplin, som appellerer til alle de videnskaber og tekniske fagområder, der kan bidrage til udforskning og beskyttelse af de nedrevne historiske mindesmærker.

ARTIKEL 3

Sigtet med bevaringsarbejdet er at beskytte såvel kunstværket som det historiske vidnesbyrd.

BEVARING

ARTIKEL 4

Bevaring af historiske mindesmærker kræver først og fremmest, at de er sikret stadig vedligeholdelse.

ARTIKEL 5

Bevaringen af historiske mindesmærker lettes oftes ved anvendelsen af dem til samfundsmæssigt nyttige formål. En sådan anvendelse kan derfor anbefales, men der må ikke derved ske ændringer i mindesmærkets arkitektoniske fremtræden. Kun

inden for denne grænse kan der projekteres og godkendes indretninger, nødvendiggjort af, hvad udviklingen i dag har gjort til skik og brug.

ARTIKEL 6

Til bevaring af et mindesmærke hører bevaringen af en passende indramning. Findes der omgivelser, som fra gammel tid hører det historiske mindesmærke til, må de opretholdes, og alle nybygninger såvel som al frilæggelse og omlægning, der forandrer størrelsesforhold og farvemæssig sammenhæng, må forbydes.

ARTIKEL 7

Et historisk mindesmærke er uadskilleligt fra den historie, det står som vidnesbyrd om, og fra det miljø, hvori det findes. Følgelig kan hel eller delvis flytning af et historisk mindesmærke kræver det, eller hvor en betydelig national eller international interesse retfærdiggør flytningen.

ARTIKEL 8

Skulpturer, malerier og dekorative elementer, der er integrerede dele af en historisk bygning, må ikke skilles fra den, med mindre en sådan forholdsregel er den eneste, som er egnet til sikre bevaringen.

RESTAURERING

ARTIKEL 9

Restaurering er en fremgangsmåde, som bør have karakter af kun at blive benyttet som en undtagelse. Den har til formål at sikre og genfremkalde et mindesmærkes æstetiske og historiske værdier, og den bygger på respekt for bevarede dele og på dokumentarisk beviselige kendsgerninger. Den standser, hvor gættet negynder. Hvor der er tale om rekonstruktioner, som grunder sig i formodninger, må alle kompetteringer, som er uundgåelige af æstetiske eller tekniske grunde, give sig til stempel. Forud fog og samtidig med en restaurering skal der altid gennemføres omhyggelige arkæologiske og historiske undersøgelser.

ARTIKEL 10

Hvor den traditionelle teknik viser sig utilstrækkelig, kan sikringen af et historisk mindesmærke ske ved anvendelse af alle sådanne nutidige konserverings- og byggematerialer, hvis brugbarhed er godtgjort gennem videnskabelige beviser og garanteret gennem erfaring.

ARTIKEL 11

Tilføjelser af værdi -fra en hvilken som helst epoke- til en historisk bygning bør respekteres, idet enhed -hvad stilen angår- ikke er noget mål at stræbe efter under en restaurering. Hvor der flere gange er givet en bygning et nyt ydre så at sige hen over det gamle, kan frilæggelsen af et underliggende lag kun undtagelsesvis retfærdiggøres og alene på betingelse af, at det, som fjernes, kun er af beskeden interesse, at de afdækkede dele udgør et vidnesbyrd af høj historisk, arkæologisk eller æstetisk værdi, og at deres bevaringstilstand vurderes som tilfredsstillende. Vurderingen af der skal fjernes, må ikke kun afhænge af den, der forestår arbejdet.

ARTIKEL 12

Bygningspartier, som skal erstatte manglende dele, må slutte sig harmonisk til helheden, men dog adskille sig fra de omgivende partier, således at restaureringen ikke forfalsker kunstneriske og historiske vidnesbyrd.

ARTIKEL 13

Tilføjelser kan ikke tolereres med mindre de respekterer bygningens vigtigste dele, heldedsbilledet, som det er os overleveret, balancen i kompositionen og forholdet til omgivelserne.

HISTORISKE OMRÅDER

ARTIKEL 14

Historiske byområder bør gøres til genstand for særlig omhu med henblik på beskyttelse af dem som helhed og sikringen af sundhedsmæssigt forsvarlige forhold, af indetning af tidssvarende bekvemmeligheder og af, at der gennemføres arbejder, som bringer forfaldne huse på fode. Bevaringsarbejdet, som her udføres, må være inspireret af de principper, som er udtrykt i de forudgående artikler.

ARKÆOLOGISKE UDGRAVNINGER

ARTIKEL 15

Arkæologiske udgravninger bør udføres i overensstemmelse med videnskabelige normer og "Anbefalingen, som fastlægger de internationale principper, der bør lægges til grund for arkæologiske udgravninger" vedtaget af UNESCO i 1956. Ordningen af ruiner og de nødvendige forholdsregler til konserverg og beskyttelse af såvel arkitekturelementer som løsfund skal sikres. I øvrigt skal enhver tænkelig fremgangsmåde tages i betragtning for at lette udforskningen af et afdækket mindesmærke, uden at dets betydning som historisk minde ødelægges. Alle rekonstruktionsarbejder bør imidlertid på forhånd være udelukket. Kun anastylose, d.v.s. samling af eksisterende men sønderbrudte bygningspartier, kan tillades. de samlende led må altid være lette at kende, og de må udgøre det mindst mulige, som er nødvendigt for bevaringen af mindesmærket og for at genskabe sammenhængen imellem formerne.

DOKUMENTATION OG UDGIVELSE

ARTIKEL 16

Konserveringsarbejder, restaureringer og arkæologiske udgravninger bør altid følges op med tilvejebringelsen af en præcis dokumentation i form af en analytisk og kritisk beretning ledsaget af tegninger og fotografier. Alle faser af arbejder, der medfører, at noget teges fra hinanden, sikres, genopbygges og samles, såvel som alle tekniske enkeltheder og formelementer, der er fundet vidnesbyrd om under arbejdet, bør indlemmes i et offentligt arkiv og være til rådighed for forskere. En udgivelse må anbefales.